

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2025, sp. zn. 25 Cdo 1279/2025, ECLI:CZ:NS:2025:25.CDO.1279.2025.1

Číslo: 32/2026

Právní věta:

V řízení o náhradu škody vzniklé pochybením advokáta při zastupování v řízení o nároku na náhradu újmy na zdraví není navrhovatel osvobozen od placení soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.05.2025

Spisová značka: 25 Cdo 1279/2025

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Osvobození od soudních poplatků, Poplatky soudní

Předpisy: § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobce proti výroku I usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2024, sp. zn. 36 Co 453/2024; ve zbývajících částech dovolání odmítl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. V řízení o žalobě na náhradu škody, která měla žalobci vzniknout porušením povinností advokáta při jeho zastupování v soudním řízení o náhradu újmy na zdraví, podal žalobce dne 6. 9. 2024 dovolání. Tím mu vznikla poplatková povinnost, kterou však žalobce k výzvě Obvodního soudu pro Prahu 8 na zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 15 dnů nesplnil. Obvodní soud pro Prahu 8 proto usnesením ze dne 4. 10. 2024, č. j. 9 C 292/2020-355, dovolací řízení pro nezaplacení soudního poplatku zastavil a rozhodl o nákladech řízení. Městský soud v Praze usnesením ze dne 29. 11. 2024, č. j. 36 Co 453/2024-365, usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 potvrdil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Městský soud ve shodě se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že žalobci nesvědčilo osvobození od placení soudního poplatku podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), žalobce svou povinnost zaplatit

soudní poplatek k výzvě nesplnil, a proto soud prvního stupně postupoval správně, pokud dovolací řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích zastavil. Žalobce uplatnil nárok na náhradu škody způsobené mu neodbornou radou advokáta, nikoli nárok na náhradu újmy na zdraví, tudíž podle odvolacího soudu nebyl od placení soudního poplatku z návrhu na zahájení dovolacího řízení osvobozen ani pro povahu řízení (§ 11 odst. 1 zákona o soudních poplatcích) ani pro jeho procesní postavení (§ 11 odst. 2 zákona o soudních poplatcích).

II.

Dovolání a vyjádření k němu

2. Usnesení odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním, jehož přípustnost odůvodnil tím, že usnesení odvolacího soudu závisí na vyřešení právní otázky procesního práva, která doposud nebyla dovolacím soudem řešena. Žalobce je přesvědčen, že soud prvního stupně neměl zastavit dovolací řízení pro nezaplacení soudního poplatku, neboť žalobcem uplatněný nárok bylo možné podřadit pod nárok na náhradu újmy na zdraví ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích, a žalobce tedy byl od placení soudních poplatků ze zákona osvobozen. Žalobce se sice domáhá náhrady škody vzniklé neodborně poskytnutou právní službou, avšak žalovaná mu ji způsobila jednáním vedoucím k neúspěchu žalobce v jiném sporu, ve kterém se domáhal náhrady nemajetkové újmy. Žalobce se tak fakticky domáhá shodného plnění, jen proti osobě odlišné od škůdce – žalované, neboť v důsledku jejího pochybení je nárok proti škůdci promlčen a žalobce se jej vůči němu nemůže domoci (v této souvislosti odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [30 Cdo 4429/2015](#) a usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. [29 Co 436/2008](#) a sp. zn. [19 Co 356/2016](#)). Odvolací soud svým postupem porušil žalobcovo právo na spravedlivý proces. Žalobce proto dovolacímu soudu navrhl, aby zrušil usnesení odvolacího soudu, jakož i soudu prvního stupně, a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 8 k dalšímu řízení.

III.

Přípustnost dovolání

3. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění zákonné podmínky právního zastoupení dovolatele (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), a je podle § 237 o. s. ř. přípustné pro řešení otázky výkladu § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích.

IV.

Důvodnost dovolání

4. Podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích se od poplatku osvobozuje navrhovatel, jež byla způsobena újma, v řízení o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením včetně náhrady škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví nebo usmrcením a náhrady nákladů léčeni.

5. Ustanovení § 11 odst. 2 zákona o soudních poplatcích zakotvuje osobní osvobození od placení soudních poplatku. Písmeno d) citovaného ustanovení pak osvobozuje navrhovatele v řízeních o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením s ohledem na již tak tíživou situaci, které je navrhovatel utrpěním újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením vystaven. Za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, Nejvyšší soud v usnesení ze dne 18. 5. 2016, sp. zn. [30 Cdo 4429/2015](#), upřesnil, že řízením o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích se rozumí i řízení o ochranu osobnosti, v němž se žalobce domáhá (pro některý z uvedených důvodů) náhrady nemajetkové újmy v penězích (dnes nárok sekundární oběti na náhradu újmy podle § 2959 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).

6. Osvobození podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích se týká i žalobce, který se domáhá přímého nároku na pojistné plnění podle § 9 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (dále jen „zákon 168/1999 Sb.“), vůči pojistiteli, popřípadě podle § 24 zákona č. 168/1999 Sb. vůči České kanceláři pojistitelů (usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2008, sp. zn. [29 Co 436/2008](#), publikované pod č. 93/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen „Sb. rozh. obč.“, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2016, sp. zn. [19 Co 356/2016](#), publikované pod č. 49/2018 Sb. rozh. obč.). Tím judikatura reagovala především na to, že zákon o soudních poplatcích nezohlednil posun v právní úpravě pojištění odpovědnosti za škodu, zakládající přímý nárok poškozeným na pojistné plnění vůči pojistiteli odpovědnosti škůdce, potažmo vůči České kanceláři pojistitelů. Ačkoli nejde přímo o spor o náhradu nemajetkové újmy na zdraví, ale o spor o pojistné plnění, jedná se stále o bezprostřední plnění za újmu na zdraví, a proto lze osvobození podle § 11 odst. 2 vztáhnout i na řízení, kde na straně žalované vystupuje „pouze“ pojistitel podle zákona č. 168/1999 Sb., případně podle nyní účinného zákona č. 30/2024 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (srov. obdobné závěry u stanovení tarifní hodnoty při uplatnění pojistného plnění podle zákona č. 168/1999 Sb. v nálezu Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2024, sp. zn. [III. ÚS 2358/2024](#)), tedy subjekt plnící z jiného právního titulu za škůdce. V nyní projednávané věci se však nejedná o bezprostřední plnění vyplývající z újmy na zdraví, ale o náhradu škody, která měla žalobci vzniknout pochybením advokáta. Není přitom rozhodné, jakého nároku se pochybení jeho právního zástupce týkalo, zda nároku na náhradu újmy na zdraví či nároku jiného. V řízení o náhradu škody způsobené porušením povinnosti advokáta je sice nezbytné objasnit, zda nebyl pochybení advokáta, byl by žalobce se svým nárokem úspěšný, avšak navíc musí být prokázány všechny další předpoklady odpovědnosti advokáta za vzniklou škodu, tedy to, že právní služba byla skutečně poskytnuta vadně a že příčinou neúspěchu advokátem zastoupeného účastníka je pochybení advokáta. Tvrdí-li žalobce, že mu vznikla škoda neodborným zastupováním žalovaným advokátem v řízení o náhradu újmy na zdraví, je předmětem tohoto řízení náhrada škody způsobené vadnou službou advokáta, nikoli porušení povinnosti zdravotnického zařízení při poskytování zdravotní péče a toto řízení není řízením o náhradu újmy na zdraví ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích. V řízení o náhradu škody vzniklé pochybením advokáta při zastupování v řízení o nároku na náhradu újmy na zdraví není navrhovatel osvobozen od placení soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o soudních poplatcích. Proto odvolací soud postupoval správně, jestliže potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně o zastavení dovolacího řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

7. Dovolání tedy není důvodné, proto je Nejvyšší soud zamítl podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř.